

ROYAL ALBATROS COLONY

Wim van Tol

In december 1991 en januari 1992 brachten mijn vrouw Tineke en ik een vijfweekse vakantie door in Nieuw Zeeland, het land waar Tineke acht jaar geleefd heeft. Zij was voor mij dus een uitstekende gids, ik kwam er namelijk voor het eerst. Aangezien zij mijn voorkeur voor de vogelwereld kent, stelde zij voor om tijdens onze rondreis over het Zuidereiland een bezoek te brengen aan de albatroskolonie.

Bij de stad Dunedin in het zuidwesten van het Zuidereiland bevindt zich op het Otago Peninsula op Taiaroa Head de enige albatroskolonie ter wereld waar de mens gemakkelijk bij kan komen en van dichtbij de vogels kan observeren. De weg ernaartoe was al een avontuur, pal langs de kustlijn van het schiereiland, langs drooggevallede slikken die vol zaten met Scholeksters, Kokmeeuwen en Kleine Mantelmeeuwen.

Bij de kolonie aangekomen meldden wij ons aan voor een rondleiding en daar kregen we eerst een uitgebreide uitleg over het leven van de Albatros. Pas daarna beklommen wij een steil pad naar de observatiehut.

De kolonie telt elk jaar 12 tot 14 paren, die elk één ei uitbroeden. Het eerste ei werd hier in 1920 gevonden; de eerste publieke observatie was in 1972.

De ouderparen arriveren eind september, waarna het mannetje begin november op de grond een 'nest' begint te maken door gras rondom zich te plukken en dit stijf naast zich neer te leggen. Dan begint de balts, waarbij hij door klapperen met de snavel zijn partner naar zich toe probeert te lokken. Zij vliegt dan konstant rond. De nestperiode is namelijk de enige tijd dat zij zich op het land bevinden. Normaal verblijven ze altijd in de lucht of op zee om vis te vangen. In de eerste drie weken van november wordt het 500 gram zware ei gelegd. Beide ouders broeden dan elk in periodes van 2 tot 8 dagen gedurende 11 weken, een van de langste vogel-broedtijden. Tijdens de broed slaapt de vogel meestentijds op het nest, de partner is dan onderweg voor voedsel.

Tegen dat het jong uit het ei gaat komen communiceert het al met zijn ouders door de eischaal heen. Dit is eind januari / begin februari, als het dier zo'n drie dagen nodig heeft om een voldoende groot gat in de dikke eischaal te maken, zodat het eruit kan.

Na het uitkomen begint het voeden door de ouders; de eerste 30 tot 40 dagen blijft er steeds één van de ouders bij het jong op het nest, terwijl de ander gaat fouragieren, meest inktvis en kleine vissoorten. Soms is dat op afstanden van wel enkele honderden kilometers, vaak bij de kust van Australië. De vogel vliegt dan met snelheden van rond de 120 km per uur, bijna zonder de vleugels uit te slaan, puur door gebruik te maken van de wind. Tijdens de vlucht kan de vogel zijn vleugels "op slot" doen en zo in de lucht slapen. Tijdens ons bezoek gaf een van de albatrossen van de kolonie ons een adembenemende vliegshow; een fascinerend schouwspel!

De eerste 20 dagen wordt het jong dagelijks gevoed, daarna twee of drie keer per week. In het begin verteerd voedsel, zo'n 300 gram visolie, later steeds grotere hoeveelheden. De oudervogel weegt zelf ca. 8 kg en neemt telkens 2 à 3 kg voedsel mee. Het jong eet dan het verteerde voedsel, waarvan de visolie het belangrijkste bestanddeel uitmaakt, uit de strot van de ouder. De rest consumeert de oudervogel zelf.

Ondertussen 'bouwt' het nest zich steeds hoger op door de uitwerpselen en visresten; het nest stinkt dan walgelijk.

Het jong groeit snel op en de voedingen worden opgevoerd tot ca. 2 kg per keer. Na ongeveer 100 dagen is het jong volgroeid en begint zijn vleugels uit te spreiden, er naar te kijken, ermee te klapwieken en ondertussen te huppen. Het instinct van de jonge vogel begint hem te prikkelen om te gaan vliegen. Dit wordt gestimuleerd doordat het ouderpaar hem nu elke 10 dagen nog maar een lichte voeding brengt. Het is inmiddels eind september. Dan komt er één bepaald moment waarop het jong zich naar het hoogste punt begeeft en zich ineens "op de wind laat vallen" en..... het vliegt!

Het ouderpaar neemt nu één jaar rust en begeeft zich naar Antarctica, waar het blijft vliegen en vissen in de oceanen. Zij komen dan niet aan land. Na dat jaar gaan ze terug naar de kolonie en het ritueel begint van voren af aan.

Het jong vliegt nu gedurende een periode van 3 tot 6 jaar ook rond Antarctica, eveneens zonder aan land te komen en uitsluitend op zee fouragerend. Daarna keert het terug naar zijn plaats van geboorte en besteedt een periode van 2 à 3 jaar om broedende en opvoedende paren te observeren en met ze te 'praten' over het parings- en broedritueel. Het jaar daarop zoekt het zelf een partner in de kolonie of, instinctief om bloed te verversen, van de naburige Chatham Eilanden en begint aan een broedperiode.

De paren blijven bij elkaar tot er een partner sterft. De vogels worden 40 à 50 jaar oud. Op Otago bevindt zich een "grandma", zij heeft de uitzonderlijke leeftijd van 68 jaar!

De beheerders van deze kolonie ringen de vogels met een driekleurige kodering, voor elk jaar een nieuwe combinatie.

De eerste studies en beschrijvingen zijn gepubliceerd door Dr.L.E.Richdale, ornitholoog uit Dunedin.

Op het Otago Peninsula vindt men ook diverse soorten aalscholvers en pinguïns. Op het Noordereiland bevindt zich bij Napier een Jan van Gentenkolonie, maar deze was, wegens de broedperiode, voor publiek gesloten.

Nieuw Zeeland heeft een zeer interessante vogelpopulatie. De meest voorkomende "Europese" vogels zijn Kiekendief, IJsvogel, Merel, Huismus, Spreeuw, Putter, Groenling en Wilde Eend.

De meest interessante inheemse vogels zijn Kiwi, Kea, New Zealand Pigeon, Myna en Rosella.

